הערות:

1. התשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלון.
2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.

פרק ראשון- הבנה והבעה

בפרק זה הנבחנים נדרשו לענות על כל השאלות 1-4.

חלק א': הבנה

שאלה מספר 1

סעיף א'

בעיות הקשורות להתנהגות של ציבור הנסקרים:

לפי מאמר 1 של וימן, נסקרים רבים מסרבים לענות לסוקרים על הסקר./ רבים מהנסקרים טרם החליטו, לא יודעים למי להצביע ועדיין מתחבטים ומתלבטים.

לפי מאמר 3 של דגני, הבעיה היא שחלק מהנסקרים מחליטים על הצבעתם רק ברגע האמת. "10%- 15% מן המצביעים ולעיתים אף יותר מחליטים סופית למי יצביעו רק מאחורי בפרגוד".

סעיף ב'

בעיות הקשורות לעבודת הסוקרים:

לפי מאמר 1 של וימן, הבעיה היא שרק מיעוט מסכים להתייחס לעבודת הסוקרים./ המדגם המייצג מבוסס על מיעוט המוכן להשיב לשאלות הסוקרים./ הסוקרים מציגים לנו את התפלגות המנדטים בהנחה ש"הלא מחליטים" יתפלגו בבוא העת כמו אלה שכבר החליטו, ולא תמיד כך קורה.

לפי מאמר 2 של דוד, הסוקרים משתמשים בתחבולות כדי להשיג תוצאות רצויות ובכך מטים את תוצאות הסקר.

סעיף ג'

הבעיה הקשורה לפעילות של מזמיני הסקרים היא הטית תוצאות. פרסום תוצאות כאשר המצב רצוי מבחינתם, וחוסר פרסום תוצאות כאשר התוצאות גרועות עבורם.

שאלה מספר 2

סעיף א'

ההשפעה הבולטת של הסקרים על המציאות הציבורית:

לדעת כותב מאמר 1, הסקרים טועים ומטעים את הציבור. הם גורמים לציבור ולנבחרי הציבור להשתקע בפוליטיקה חולת סַקָּרֶת.

לדעת כותב מאמר 2, הסקרים משפיעים על הלכי הרוח בציבור, הם מטים את הציבור לכיוון הרצוי. מי שיש לו השפעה ויכולת מימון, יצליח להטות תוצאות.

לדעת כותב מאמר 3, הסקרים משפיעים על המציאות הציבורית הפוליטית, ומהווים בסיס לקבלת החלטות נבונה.

סעיף ב'

פרטי מידע שסביר שחוק הבחירות יציין:

- כמה אנשים ענו על הסקר.
- מה ייצוג האוכלוסיות השונות בחברה הישראלית בסקר.
- מי ערך את הסקר. (האם הוא אמין).
- מיהי אוכלוסיית המטרה שנשאלה בסקר./ מהו המדגם המייצג בסקר.

שאלה מספר 3

סעיף א'

ממאמרו של וימן עולה כי הנזק של סקרי הבחירות רב מן התועלת שלהם.

עמדתו של דגני בעניין זה היא שסקרים באשר הם חשובים מאוד ומהווים בסיס חיוני למחקר בתחומים שונים. לדבריו, הסקרים משפיעים, כמו כל מידע, אך השפעתם אינה בהכרח מזיקה, אלא תורמת לקבלת החלטות נבונות.

סעיף ב'

כותר מאמר 1, וימן, תוהה "אם כל הסקרים 'משקפים את המצב כעת' – איך ייתכן שההשתקפות אצל כל אחד היא שונה?"

כותב מאמר 3, דגני, משיב כי אכן קיימת שונות בין סקרים זהים וזאת מפני שרמת המיומנות של הסוקרים שונה, דרך ניתוח תשובות המרואיינים שונה, ולכן הסקת המסקנות שונה. לדבריו, סוקרים טועים לעיתים. לשם כך עלינו לבחור סוקר אמין ולהקשיב לו.

שאלה מספר 4

סעיף א'

דוגמה אחת לשימוש באמצעי רטורי:

"שוב מכים בנו נביאי הסקר"

האמצעי הרטורי – מטאפורה.

אמצעי זה תורם להבנת עמדתו של וימן משום שמשחק המילים נביאי סקר/ שקר והפועל – מכים – מחדדים אצלנו, הקוראים, את הנזק של הסקרים באופן ציורי וממחישים זאת.

דוגמא שניה לשימוש באמצעי רטורי:

"מציפים, בונים וממוטטים..., מרוממים, מנצחים ומשפילים מפסידים"

האמצעי הרטורי הוא חזרה על פעלים רבים.

אמצעי זה תורם להבנת העמדה של וימן בכך שהחזרה על הפעלים ממחישה את הפעולה השלילית שבסקרים ואת התוצאות המזיקות. השימוש בפעלים שונים, חיוביים ושליליים, מעצים זאת.

סעיף ב'

1. תחום הרפואה.
2. הטענה המומחשת באמצעות הקבלה זו היא שסקרים משקפים מצב נתון בזמן הווה, ולכן אין לצפות שסקר יחזה תוצאה עתידית.

פרק שני- תחביר

בפרק זה הנבחנים נדרשו לענות על שלוש שאלות: על שאלה 7 (חובה), ועל שתיים מן השאלות 8-11.

שאלה מספר 7

סעיף א'

(I) משפט מורכב

"שהתקשורת מדווחת עליהם" – פסוקית לוואי פשוטה.

"האמורים לייצג את כלל הבוחרים בישראל" – פסוקית לוואי פשוטה.

(II) משפט פשוט

(III) משפט פשוט בעל חלק כולל (נשוא)

(IV) משפט מחובר/ מאוחה/ איחוי – אבל

סעיף ב'

1. משפט מספר III. תפקיד תחבירי של החלק הכולל = נשוא
2. הקשר הלוגי הוא ניגוד.

סעיף ג'

(I) נדגמים = מושא

(II) בתקופה על מערכת בחירות = לוואי

עשוי להשפיע = נשוא מורחב

(IV) באמצעות הסקר היומי = תיאור

שאלה מספר 8

סעיף א'

(I) מי שרותם את הסקרים לשם שעשועי תחזיות ופרשנויות מופרכות, מגביר את העיסוק בפוליטיקה חולת סקרת.

(II) בניתוח של כישלונות הסקרים מצאו בעבר החוקרים כי בשלישי מציבור הבוחרים אינם מיוצגים כראוי בסקרי הבחירות.

(III) ידוע למשל כי 10%- 15% מן המצביעים מחליטים סופית רק מאחורי הפרגוד.

MY.GEVA
תיכוניסטים, אתם לא לבד!
הכירו את MY.GEVA סרטוני הסבר שיכינו אתכם
ביעילות לבגרות במתמטיקה
לפרטים לחצו כאן!

(IV) לא יעלה על הדעת שחברת המידע במאה העשרים ואחת תתנהל בלי מידע חברתי - פוליטי אמין.

סעיף ב'

משפט **II** – פסוקית מושא.

סעיף ג'

פסוקית נושא.

סעיף ד'

- כדי להעלים את עושה הפעולה.

- כדי להביע תוקף כללי.

סעיף ה'

1. משפט מורכב

2. " מה יקרה בעתיד" – פסוקית מושא פשוטה.

3. מה = נושא.

שאלה מספר 9

סעיף א'

"כאשר מאבק בין מפלגות על עקרונות, אידאולוגיות וערכים נהפך לתחרות ספורט ולהתמודדות אישית על מקום בסקר" – פסוקית תיאור כוללת.

סעיף ב'

- משפט פשוט:

הפיכת המאבק בין מפלגות על עקרונות, אידאולוגיות וערכים לתחרות ספורט ולהתמודדות אישית על מיקום בסקר גרמה לזילות ורידוד של השיח הפוליטי.

- משפט מחובר/ איחוי:

המאבק בין מפלגות על עקרונות, אידאולוגיות וערכים הפך לתחרות ספורט ולהתמודדות אישית על מיקום בסקר, ובעקבות זאת הזילות והרידוד של השיח הפוליטי בלתי נמנעים.

סעיף ג'

1. לוואי
2. נשוא
3. נושא

סעיף ד'

תפקיד השימוש בחלקים כוללים הוא לעבות, להדגיש, לפרט חלק תחבירי מסוים במשפט.

שאלה מספר 10

סעיף א'

הנושאים במשפט: מכים, מציפים, בונים, ממוטטים, מרוממים, משפילים.

הנושא המשותף: נביאי הסקר.

סעיף ב'

בנו, אותנו, בתחזיות, קואליציות, מנצחים, מפסידים.

סעיף ג'

1. "אם כל הסקרים משקפים את המצב כעת" - פסוקית תיאור פשוטה.
   " שההשתקפות אצל כל אחד היא שונה" - פסוקית נושא פשוטה.
2. - אם כל הסקרים משקפים את המצב כעת, לא ייתכן שההשתקפות אצל כל אחד היא שונה.
   - כל הסקרים משקפים את המצב כעת, לכן יתכן שההשתקפות אצל כל אחד שונה.

שאלה מספר 11

סעיף א'

1. התפקיד התחבירי המשותף: תמורה
2. (I) בתחומים רבים = לוואי

   (II) גורמים נוספים = נושא

   (III) אוכלוסיות שונות בחברה = לוואי

סעיף ב'

1. הקשר הלוגי בין שני המשפטים : ויתור/ הסתייגות.

2. מאמרי טיעון מאופיינים בדיאלוגים בין טענת הכותב ובין טענות אחרות. הכותב מציג טענות, מסתייג מהן או מפריך אותן כדי להראות שהוא מודע לטענות מנוגדות לעמדתו ובכל זאת חושב אחרת. ולכן במאמרי טיעון קיים מבנה של ויתור/ הסתייגות המסייע לבטא פתיחות לטענות של אחרים. נוסף על כך במאמרי טיעון אפשר למצוא קשרים לוגיים המבטאים הוספה, סיבה וכו' משום שהכותב מפרט את נימוקיו ומסביר בהרחבה את הגורמים לכך.

3. חלק מן הסקרים מאופיינים בתחבולות לשם השגת התוצאות הרצויות ,אף על פי שבהכנת סקרים משתתפים מומחים מתחום הסטטיסטיקה, הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה והפרסום.

4. בהכנת סקרים = מושא
מומחים = נושא

פרק שלישי- מערכת הצורות

בפרק זה הנבחנים נדרשו לענות על שלוש שאלות: על שאלה 12 (חובה), ועל שתיים מהשאלות 13-16.

שאלה מספר 12

סעיף א'

הפעיל	קל	פיעל
מְצִיפִים	בּוֹנִים	מְמוֹטְטִים
מַשְׁחִיתִים	טוֹעִים	מְרַדְּדִים
מַטְעִים		

סעיף ב'

מְצִיפִים, מְמוֹטְטִים

סעיף ג'

1. לטעות
2. להטעות

סעיף ד'

מַטְעִים

סעיף ה'

1. בְּנִיָּה
2. הַטְעִיה

סעיף ו'

הֲצָפָה, מָצוֹף, צִיפָּה

שאלה מספר 13

סעיף א'

1. מתכוננים, משיבים, דנה
2. מתכוננים – התפעל, משיבים – הפעיל, דנה – קל
3. מתכוננים : יתכונן, אתכונן
   משיבים : ישיב, אשיב
   דנה : יָדון, אָדון

סעיף ב'

1. חוֹטֵא – המשותף לצורות הפועל המודגשות האחרות הוא צורת שם פועל/ מקור נטוי.
2. לְנַבֵּא, חוֹטֵא.
3. לִצְפּוֹת

שאלה מספר 14

סעיף א'

1. הפועל **מִסְתַּבֵּר** יוצא דופן משאר הפעלים המודגשים בכך שהוא בגזרת השלמים, ואילו המשותף לשאר הפעלים שהם בגזרת המרובעים.
2. הפעלים נוטים בבניינים פיעל, פוּעל והתפעל.
   המאפיין את הבניינים האלה : אלה הבניינים היחידים הנוטים בגזרת המרובעים. בגזרת השלמים יופיע בהם דגש חזק אשר מעיד על הכפלת אות.
3. מַסְבִּיר

סעיף ב'

1. מוֹצִיאִים – י.צ.א
   מוֹצְאִים – מ.צ.א
   מְצוּיִים – מ.צ.א
   מְמַצִּים – מ.צ.י/ה
2. מוֹצְאִים, מְצוּיִים – בניין קל.
3. הילדים מְמַצִּים את החופש הגדול במהירות.

שאלה מספר 15

סעיף א'

1. המשמעות המשותפת היא בעלי מקצוע/ מקצועות.
2. מִשְׁפָּטָן, פּוֹלִיטִיקַאי, מַדְעָן.
3. קַטָּל, קַטְלָן, מַקְטִיל, קוֹטֵל, קָטִיל
4. חוֹזֶה, שורש + משקל: שורש ח.ז.י/ה, משקל קוֹטֵל.
   משפט: חוזה העתידות חזה עתיד ורוד.
   מחזאי, בסיס + צורן סופי: בסיס – מחזה, צורן סופי - אי.
   משפט: המחזאי הנהדר זכה בפרס יוקרתי.

סעיף ב'

1. המשקל – קַטֶּלֶת, משמעותו – מחלות.
2. משמעות המשקל היא מחלות, כמו אדמת, חזרת, צהבת, והיא תורמת לחיזוק טענת הכותב בדבר מחלת הסקרת, כלומר התעצמות השימוש בסקרים כתופעה שלילית.

שאלה מספר 16

סעיף א'

1. מְזוּג, תפקיד המ"ם היא פ' הפועל, אות שורש ראשונה.
2. התפקיד המשותף הוא מוספית תחילית.
3. מִדְגָּם – ד.ג.ם
   מְזוּג – מ.ז.ג
   מוּצָרִים – י.צ.ר
   מוֹעֵד – י.ע.ד
   מֵידָע – י.ד.ע

סעיף ב'

תְּחוּמִים, מַשְׁמָעוּת